

Foto: Eirik Førde

Idretten Vil

Langtidsplan norsk idrett 2023-2027

HØRINGSUTKAST TIL ORGANISASJONEN FØR IDRETTSTINGET 2023
16.02.23

NIFs formål:

Norges idrettsforbund skal arbeide for at alle mennesker gis mulighet til å utøve idrett etter egne ønsker og behov, uten å bli utsatt for usaklig eller uforholdsmessig forskjellsbehandling.

Vision:

Idrettsglede for alle

Drømmen er at alle som ønsker å drive med idrett skal finne sin plass i idrettsorganisasjonen og oppleve idrettsglede.

De aller fleste driver med idrett fordi det er gøy. Derfor er også glede den viktigste drivkraft og motivasjon for hele organisasjonen. Idrettsglede gjelder også på høyeste prestasjonsnivå. Glede er egenverdien – selve årsaken til at vi driver idrett.

Vår idrett er preget av likestilling, av at alle har lik iboende verdi og av likeverd. Alle skal ha like muligheter til å delta og oppleve idrettsglede i dag og i fremtiden.

Gleden er vår drivkraft!

Virksomhetsidé:

Mangfoldig idrett for alle i verdens beste idrettsorganisasjon

Norges idrettsforbund, olympiske og paralympiske komité er et fellesskap av medlemsbaserte, uavhengige organisasjoner med mål om å levere idrett i trygge og gode fellesskap, der en god toppidrett hviler på en god barne- og ungdomsidrett. Norges idrettsforbund er en forening av foreninger, hver autonom og dannet i et interessefellesskap om idrett.

Norges idrettsforbund finnes i kraft av, og er til for, sine medlemmer – idrettslag og særforbund – som har organisert seg sammen for å ivareta felles interesser. Vi er en medlemsorganisasjon og skal ivareta våre medlemmers interesser.

En velfungerende idrettsorganisasjon er en styrke for Norge. Når en samlet idrettsorganisasjon klarer å levere en allsidig og fremtidsrettet idrett som oppleves relevant for det store flertallet av befolkningen – da er vi verdens beste idrettsorganisasjon. Vi står sammen om en mangfoldig idrett som sørger for å gi alle like muligheter. Det skal være en trygg arena hvor alle kan være seg selv, og der det er plass til alle.

Selve idrettsaktiviteten er det primære formålet for Norges idrettsforbund. Idretten har samtidig stor innvirkning på menneskene som utøver aktiviteten, og samfunnet og naturen vi driver aktiviteten i. Som landets største frivillige organisasjon er Norges idrettsforbund en viktig premissegiver for et bærekraftig samfunn. Verdens beste idrettsorganisasjon er utviklingsorientert og arbeider for å forsterke de positive effektene og minimere de negative effektene på samfunn og miljø. Slik vil vi være relevante for utøvere og andre medlemmer i dag – og for fremtidige generasjoner.

Overordnede mål:

Livslang idrettsglede og Flere store prestasjoner

Idretten står sammen om å jobbe for å realisere følgende to overordnede mål:

Livslang idrettsglede er idrettsaktivitet i en attraktivt og mangfoldig idrett som inkluderer og inviterer til å være med, til å være med lenger og til å delta gjennom hele livet. Grunnlaget legges gjennom en god og variert barne- og ungdomsidrett. Vi vet at å delta i idrett i barneårene er springbrettet til fysisk aktivitet og idrett hele livet. Livslang idrett handler om å skape et idrettstilbud for alle idrettslagenes medlemmer på det nivået de selv ønsker å drive idrett, og til å finne gleden også ved å engasjere seg utover egen aktivitet.

Flere store prestasjoner er å vektlegge målet om å være blant verdens beste toppidrettsnasjoner, altså å gjenta de store prestasjonene. Samtidig er det en ambisjon om å skape nye prestasjoner, av nye utøvere i nye idretter. Store prestasjoner i idrett måles i medaljer, og det er en naturlig ambisjon for toppidretten å sikte mot seierspallen og mot medaljer. *Det* er toppidrettskulturen, som med fellesskap som konkurransefortrinn, inviterer flere til å være med på veien mot toppen.

Verdier:

Fellesskap, mestring og ærlighet

Verdiene våre er det som gjør idretten unik! Verdiene er det som vi sammen vil skal kjennetegne oss, i sum gjennom idrett, kommunikasjon og handlinger. Verdiene er så sterke at de kan bli idrettsorganisasjonens «personlighet» – slik vi ønsker å bli oppfattet. Summen av våre handlinger og vår kultur er vårt omdømme.

Fellesskap – viser at vi er en organisasjon som ser alle, skaper trygghet og tar vare på alle. Vi står sammen! Idrettsfellesskapet gir tilhørighet og identitet. Idretten skal skape og sørge for trivsel og at alle kan delta og prestere på ulike nivå og etter eget ønske. Idrett er for mennesker som har funnet sammen om en aktivitet, i fellesskap i et idrettslag. En idrett preget av dette fellesskapet, inviterer inn, uavhengig av bakgrunn eller økonomi. Den har respekt for alle. Den gjenspeiler mangfoldet i samfunnet og i lokalsamfunnet. Fellesskap betyr også at alle nivåer i idretten praktiserer nulltoleranse for enhver form for diskriminering og trakassering. I toppidretten vil fellesskapet være et konkurransefortrinn. Fellesskap i lag og fellesskap på tvers av idretter.

Mestring – er vår ambisjon om utvikling – for utøverne og for organisasjonen. Mestring er hele tiden å klare de små stegene mot målet om en stadig bedre idrett og en bedre prestasjon. Mestring som verdi, betyr å være nytenkende og målrettet, søke forbedring, utvikling mot nye mål. Mestring er å lære nye ferdigheter, søke utfordringer og å nå dem. Mestring er en drivkraft også mot personlig vekst og utvikling. Mestring gir idrettsglede. Ved å anerkjenne innsats og legge til rette for at barn og unge på alle nivåer får mestringfølelse i lek, på trening og i konkurranser, skapes de beste forutsetninger for livslang idrettsglede – og i sin tur også flere gode prestasjoner.

Ærlighet – handler om troverdighet og åpenhet. I idrett må man være ærlig mot seg selv og mot ideen om like vilkår. En ærlig idrett sier nei til doping, manipulering av idrettskonkurranser og uredelighet i alle former. Ærlig er Fair Play – for konkurransene, for idretten og for idrettsorganisasjonen. Ærlig betyr en organisasjonskultur med godt styresett, transparens, rom for diskusjon og uenighet i åpenhet. Det betyr vilje og evne til å drøfte etiske og vanskelige problemstillinger. Ærlighet innebærer at hele idretten med stolthet kan «se seg selv i speilet» og

samtidig være en pådriver for innovasjon og utvikling. En ærlig idrett er en demokratisk idrett med respekt for avgjørelser og til beste for en sunn og delende utvikling. En ærlig idrett har en tydelig stemme for norsk idretts verdier både nasjonalt og internasjonalt. I norsk idrett er ærlighet en prestasjonsverdi.

Innsatsområder:

Attraktivt, og variert idrettstilbud. Gode og veldrevne idrettslag. Like muligheter. Idrettsanlegg for fremtiden. Bedre toppidrett.

Skal vi komme nærmere visjonen om idrettsglede for alle, skal vi klare å leve virksomhetsideen om en mangfoldig idrett, og skal vi få til livslang idrett og flere store prestasjoner, må vi jobbe sammen i samme retning.

For å komme dit, definerer langtidsplanen fem tydelig prioriterte områder med tilhørende mål. De er overordnede og må samlet sett være relevante for alle organisasjonsledd og dermed hele idrettsbevegelsen.

Etter at tingperioden er over, er det den samlede måloppnåelsen fra hele idretten som vil avgjøre om vi sammen har nådd målene. Det er verdien av fellesskap i praksis.

Til sammen dekker innsatsområdene selve idrettsaktiviteten, arbeidet for å styrke idrettslagene, satsingen på anlegg og å skape en bedre toppidrett. Og, kanskje viktigst, har denne planen valgt å løfte frem grunnlaget for norsk idrett – nemlig at den skal være for absolutt alle. Derfor er *like muligheter* blitt et eget innsatsområde for å skjerpe innsatsen for mangfoldet i samfunnet inn i idretten. Vi skal speile samfunnet vårt, og det krever egen og målrettet innsats. Denne dimensjonen er en spesielt sentral del av idrettens bærekraftarbeid.

Hva man skal oppnå innenfor hvert av innsatsområdene er konkretisert i noen få hovedmål. Disse målene skal være retningsgivende, men må også være konkrete og relevante, etterprøvbare mål for hele organisasjonen.

For disse målene gir *Idretten vil!* strategiske grep som virkemidler for å komme dit vi vil. Hvert organisasjonsledd som vil være omfattet av *Idretten vil!* må kunne velge blant målene og de strategiske grepene ut ifra egen rolle og handlingsrom, og selv rette sine mål og virkemidler mot egne prioriteringer.

Attraktivt og variert idrettstilbud.

Å arbeide for å gi så mange som mulig et godt idrettstilbud og gode idrettsopplevelser er kjernen i idrettsbevegelsens eksistens. Idrettens tilbud, både på trening og i konkurranse, må styrkes slik at enda flere opplever glede og mestring, og ønsker å være med lenger. Fremtidens idrett skal gi en tilpasset utviklingsvei og et attraktivt idrettstilbud for alle som ønsker å delta, uavhengig av ferdighetsnivå og alder, uavhengig av bakgrunn og forutsetninger. Til sammen har norsk idrett et utrolig bredt og attraktivt idrettstilbud, for alle aldre og for alle ferdighetsnivåer. Idrett drives innendørs og utendørs, på land, på vann og i luften. Den kan drives alene eller sammen med andre. Idrett er i sannhet en livslang mulighet for hele befolkningen. Deltakere, foreldre og idrettslagenes omgivelser må oppleve at aktiviteten som tilbys, er tilgjengelig og reell for alle, og bidrar til god helse og gode fellesskap. Å delta i den aktive idretten gjennom idrettslaget bør være en mulighet for alle gjennom hele livet. Et attraktivt og variert idrettstilbud underbygger formålet om at ingen skal bli utsatt for usaklig eller uforholdsmessig forskjellsbehandling.

Skal idretten lykkes med reelt å kunne tilby en attraktiv og variert idrett, må tilbudet som gis være bra. Det må oppleves som tilgjengelig, ønskverdig og godt, levert med kvalitet og kompetanse både av trenerne og av organisasjonen på trygge arenaer. Toppidrettens suksess hviler på en sunn og god barne- og ungdomsidrett – en attraktiv og variert idrett der fellesskap og samarbeid er et konkurransefortrinn. Idretten skal ta miljøhensyn og legge internasjonale og nasjonale klima- og miljømål til grunn for hele sin virksomhet. Å ta miljøansvar handler ikke om å gjøre noe på siden av idretten, men å ta riktige valg i den aktiviteten vi allerede gjør.

Mål:

1. Alle barn og unge skal få delta i idrett som inkluderer og er tilrettelagt, uansett ambisjon, alder, kjønn, prestasjonsnivå, funksjonsnedsettelse, økonomi eller andre forutsetninger. (ev. uansett ambisjon, alder eller forutsetninger.)
2. Idretten skal tilby trening og konkurranser for dem som vil, med god kvalitet for alle.,
3. Idretten skal fremme ansvarlig ressursbruk i idrettens aktiviteter slik at flest mulig kan delta, og redusere påvirkningen på natur og klima i tråd med nasjonale mål.

Strategiske grep:

- Idretten skal drive aktivitet i henhold til barneidrettsbestemmelsene. Bestemmelser om barneidrett og Idrettens barnerettigheter er idrettens viktigste verdidokumenter.
- Ungdom selv skal anerkjennes som den fremste ressursen for planlegging og gjennomføring av eget idrettstilbud.
- Idretten skal sikre at retningslinjer for ungdomsidrett etterleves i hele organisasjonen.
- Olympiatoppens utviklingstrapp skal ligge til grunn for talentutviklingsarbeidet i norsk idrett.
- Idretten skal utfordre og stimulere til samarbeid mellom særforbundene slik at barn og ungdom blir introdusert til og kan forbli aktive i en bredde av idretter gjennom et modernisert og mangfoldig allidrettstilbud.
- Idretten skal støtte, stimulere og samordne særforbundenes arbeid med å revidere og utvikle trenings- og konkurransesstrukturer slik at flere ønsker å være med og er med lenger.
- Trening og konkurranse for barn og unge skal tilbys med kortest mulig reisevei fra hjemmet.
- Idretten skal kontinuerlig tilby og legge til rette for kompetanseutvikling for trenere, dommere og ledere på alle nivå i idretten.
- Idretten skal påvirke til at kriteriene for tilskudd til idrettsdeltakelse også belønner aktiv idrett som ikke er konkurranserettet.

Gode og veldrevne idrettslag.

Idrettslaget er kjernen i den organiserte idretten. Gode idrettslag er avgjørende for å lykkes med å rekruttere og beholde flere medlemmer, og for å skape miljøer som med fellesskap møter den enkeltes ambisjonsnivå, slik at også de som ønsker å bli gode, får mulighet til det. Vi skal ha idrettslag over hele landet. Idrettslagene er demokratiske og medlemsstyrte. Den økte profesjonaliseringen av det administrative og sportslige arbeidet i mange idrettslag er naturlig og velkommen så lenge arbeidet er godt fundamentert i medlemsdemokratiet og understøtter det frivillige arbeidet i idrettslagene. Gode og veldrevne idrettslag er samtidig opptatt av å ivareta en ansvarlig ressursbruk som ikke fordyrer aktiviteten unødige eller medfører unødige negativ innvirkning på miljøet.

Samfunnsutviklingen er på mange måter og på mange steder utfordrende for idrettslagene. Vi ser at idrettstilbudet, spesielt i boområder med stor sosial ulikhet, er truet. Barn som vokser opp i familier med varig lavinntekt deltar i langt mindre grad enn andre, og vi ser tendenser til foreningsdød i ressursvake boområder. Jentene deltar fortsatt i mindre grad enn guttene, og jenter med flerkulturell bakgrunn har betydelig lavere deltagelse enn øvrige grupper. Samtidig ser vi at de mest pengesterke velger private tilbud som akademier og privatskoler. Dette må idrettsorganisasjonen ta tak i på en troverdig og effektiv måte i neste planperiode.

Gode og veldrevne idrettslag som innsatsområde, innebærer en erkjennelse av at organisasjonen må jobbe for at det skal være enklere og mer attraktivt å være frivillig – og å være en frivillig organisasjon. I mange tilfeller vil betalt kompetanse kunne understøtte frivilligheten på en god måte. Den betalte arbeidskraften bør understøtte frivilligheten og føre til at det blir enklere og mer attraktivt å være frivillig. Den kan ikke overta alle oppgaver som tidligere har vært gjort av frivillige. Gode og veldrevne idrettslag er dyktige til å engasjere frivillige, har en inkluderende frivilligkultur hvor alle føler seg velkomne, og som gjør det enkelt og attraktivt å bidra.

For å lykkes med å skape gode og velfungerende idrettslag må idretten jobbe for økonomi og rammevilkår til idretten fra alle forvaltningsnivåer i det offentlige, og fra næringslivet. Det handler også om å etablere gode systemer, riktig kompetanse og hensiktsmessige strukturer til deling i hele idretten. Overliggende organisasjonsledd har sin berettigelse i å legge til rette for idrettslagene og skal gjennomgående arbeide for en forenkling av idrettslagenes hverdag.

Mål:

1. Idrettslagene skal levere attraktive og gode idrettstilbud som møter lokalbefolkningens varierte behov.
2. Idrettslagene er kjernen i idrettsorganisasjonen. Den fremste oppgaven for helheten er å legge til rette for at idrettslagene skal fungere så godt som mulig.
3. Idrettslagene skal være medlemsstyrte, ha et godt styresett og skal preges av frivillighet.
4. Idretten skal være preget av en inkluderende og mangfoldig frivilligkultur hvor alle er velkomne.

Strategiske grep:

- Idrettslagenes interesser og behov skal legges til grunn ved prioritering av ressurser i organisasjonen.
- Idretten skal revidere regler, tjenester og tilskuddsordninger slik at det blir enkelt og mest mulig attraktivt å drive demokratiske og medlemsstyrte idrettslag.
- Idretten skal tilby felles digitale løsninger som forenkler og forbedrer arbeidet i idrettslagene.

- Særforbundenes arbeid med å øke barn og unges engasjement, bidrag og medbestemmelse i utvikling av eget idrettslag og eget forbund skal støttes og samordnes.
- Idretten skal fange opp ungdom som faller fra aktiviteten, over til andre idretter og til andre oppgaver innenfor trener-, dommer- og lederoppgaver.
- NIF sentralt, særforbund, idrettskretser og idrettsråd skal samordne og styrke medlemssystemer og klubb utviklingsarbeidet.
- Idretten skal arbeide for økt og varig driftsstøtte til idrettslag, spesielt i utsatte boområder.
- Idretten skal velge klima- og miljøvennlig transport og mobilitet
- Idretten skal redusere avtrykket fra innkjøp og forbruk av utstyr og tekstiler og minimere unødvendig bruk av plast
- Idretten skal redusere og minimere utslipp og forurensning fra sine arrangementer og aktiviteter

Like muligheter

Norges idrettsforbund skal sørge for en idrett som er inkluderende, mangfoldig og likestilt. En idrettsorganisasjon for alle, må også sørge for å inkludere alle. Idretten må sammen med myndighetene legge til rette for at barn og ungdom fra familier med lav inntekt kan delta i idrett på lik linje med andre. De foresattes økonomi skal ikke være avgjørende for idrettsdeltakelsen.

Idretten skal speile samfunnet, men har fortsatt utfordringer med kjønnsbalanse. Flere gutter enn jenter begynner med idrett, jentene slutter før guttene, jenter med minoritetsbakgrunn har betydelig lavere deltagelse enn gutter med majoritetsbakgrunn. Guttene tar flere medaljer, det er flere menn enn kvinner i ledende posisjoner i idrettsorganisasjonen og det er langt flere menn enn kvinner som er trenere og dommere. Selv om flere av indikatorene som måler kjønnsbalanse i idretten viser positiv utvikling, skal ikke idretten være fornøyd før idretten er fullstendig likestilt.

Idretten må arbeide for å rekruttere, beholde og utvikle personer med funksjonsnedsettelse (parautøvere) i like stor grad som personer uten funksjonsnedsettelse, og parautøvere må oppleve idretten som en attraktiv og mulig arena å delta i, både som utøver og frivillig.

Mål:

1. Idretten skal arbeide for at idrettslagenes medlemmer gjenspeiler mangfoldet i lokalsamfunnet, og at idretten på alle nivåer skal praktisere nulltoleranse for enhver form for diskriminering og trakassering.
2. Idretten skal skape gode sosiale miljøer og et inkluderende idretts- og konkurransetilbud som er inviterende for hele mangfoldet i samfunnet.
3. Økonomi skal ikke hindre noen barn eller ungdom i å delta i idrett.
4. Idretten skal ha kjønnsfordeling ved valg/oppnevning til styrer, komiteer mv. og representasjon til årsmøter/ting, i tråd med NIFs lov.
5. Idretten skal være bevisst på og arbeide for å redusere institusjonelle barrierer som direkte eller indirekte hindrer deltagelse og aktivitet for jenter og kvinner i idretten.
6. Idretten skal gi like muligheter for alle – uavhengig av funksjonsnivå.
7. Norges idrettsforbund skal halvere antallet barn og ungdom som ikke deltar regelmessig i organisert idrett.

Strategiske grep:

- Idretten skal koordinere, styrke og samle ressursene i en inkluderende idrett for å ivareta mangfoldet i samfunnet.
- Arbeidet med mangfoldig idrett forankres i planverk på alle nivå

- Alle særforbund skal legge fram en forpliktende plan for hvordan idretten selv kan redusere kostnadene ved deltakelse.
- Idretten skal sørge for at økonomiske ressurser og tilgang til treningsmuligheter, aktiviteter og anlegg i størst mulig grad fordeles likt og likeverdig uavhengig av kjønn
- Kunnskap om kjønnsbalanse, paraidrett og en mangfoldig idrett skal inkluderes i utdanningstiltak både hos NIF og hos særforbund.
- Det reelle potensialet for rekruttering av utøvere til paraidretten skal søkes kartlagt.
- Idretten skal rekruttere flere nye parautøvere gjennom et forpliktende samarbeid internt og eksternt.

Idrettsanlegg for fremtiden

For idretten er anlegg roten til alt godt. Anlegg og tilgang til anlegg er forutsetninger for idrett, og mangel på dette er en stor utfordring for organisasjonen. Gode anlegg gir god idrett! Idrettsanlegg for fremtiden handler om å jobbe for flere anlegg gjennom en samlet innsats i samarbeid med det offentlige. Det handler også om å sørge for at flest mulige anlegg er åpne og gratis tilgjengelige for idretten i alle kommuner over hele landet. Fremtidens anlegg er bærekraftige, funksjonelle og tilgjengelige og er tilrettelagt også utover krav for universell utforming, for et mangfold av brukergrupper, idretter og arrangement.

Primært skal myndighetene bygge anlegg, og det er idrettens ansvar å fylle dem med aktivitet. Det er en utfordring at det er stor variasjon i anleggsdekning i landet. Det kan ikke være bosted som avgjør kvaliteten på idretts- og anleggstilbudet. For å få realisert anlegg, spesielt større eller kostnadskrevenende anlegg, må idrettsorganisasjonen samarbeide bedre både når det gjelder prioriteringer og når det gjelder påvirkning for å få bygget anleggene.

I rapporten som NIF har fått overlevert av Visma Analyse går det fram at samfunnsnyttien ved investering i idrettsanlegg er tre til én. Én krone investert i anlegg gir tre kroner i samfunnsnytte. Forutsetningen er at det bygges en variasjon av anleggstyper.

Brukermedvirkning skal være sentralt i alle deler av beslutningsprosessene ved bygging og bruk av idrettsanlegg. Vi skal bygge og drive bærekraftige og energismarte idrettsanlegg. I dette ligger også at idretten skal jobbe for nødvendig rehabilitering av gamle, umoderne og nedslitte anlegg, og unngå unødvendig nedbygging av uberørt natur ved plassering av nye anlegg.

Idrettens kostnader ved bruk av idrettsanlegg bør være lavest mulig, uavhengig av om anlegget eies og driftes av idrettslaget selv, eller om aktiviteten foregår i et kommunalt eller privat eid anlegg.

Mål:

1. Alle barn og unge skal ha gratis tilgang til idrettsanlegg i nærheten av eget hjem.
2. Anleggsdekningen skal forbedres der den er svak.
3. Idretten vil at etterslepet for utbetaling av spillemidler skal reduseres og momskompensasjonen skal rettighetsfestes.
4. Idretten skal være en pådriver for grønne idrettsarenaer og redusere miljøpåvirkningen fra bygging og drift av idrettsanlegg.
5. Nytt nasjonalt toppidrettssenter skal åpnes senest i 2027.

Strategiske grep:

1. Idretten skal foreta målrettede og kunnskapsbaserte prioriteringer.
2. Idretten skal sammen med KUD gjennomgå spillemiddelordningen for å få realisert flere anlegg.
3. Idrettsanlegg skal anerkjennes som nødvendig sosial infrastruktur, og inkluderes i arealplanleggingen i alle kommuner.
4. Idretten skal samarbeide med andre sektorer i planlegging og finansiering av idrettsanlegg.
5. Det skal etableres en statlig bufferfinansiering (fond) for å skape forutsigbarhet og redusere kostnader ved anleggsbygging. Spillemidlene skal utbetales etter at en søknad er godkjent, og spillemidlene tilbakebetales til fondet når de tildeles.
6. Idretten skal styrke egen kompetanse når det gjelder kostnader ved bruk av anlegg, anleggsbehov, anleggsutforming, planprosesser og finansieringsordninger.
7. Alle særforbund skal utarbeide mål og strategier for anleggsområdet.
8. Alle idrettskretser skal, i samarbeid med idrettsråd og særforbund, iverksette den prioriterte listen over strategisk viktige anlegg.
9. Idretten skal ta miljøansvar i planlegging, bygging og drift av idrettsanlegg.
10. Idretten skal bidra til å optimalisere bruk av eksisterende anlegg og sørge for gjenbruk og vedlikehold av eksisterende anlegg.
11. Idretten skal påvirke til at nye anlegg bygges arealeffektivt og ikke bygger ned uberørte naturområder om andre alternativer foreligger.
12. Det skal etableres en statlig finansiert ordning som skal yte tilskudd til å få realisert grønnere idrettsanlegg.
13. Idretten skal sørge for at idrettsbygg og idrettsanlegg blir mer energieffektive og har fornybare energikilder.
14. Idretten skal sørge for å redusere avfall fra drift av idrettsbygg og idrettsanlegg.

(Merk: Antall strategiske mål skal reduseres)

Bedre toppidrett.

Norge skal være en ledende toppidrettsnasjon med en prestasjonskultur som leverer stolte idrettsopplevelser til det norske folk. Toppidretten både i særforbund og Olympiatoppen skal nå sine mål gjennom å lede og trene best i verden.

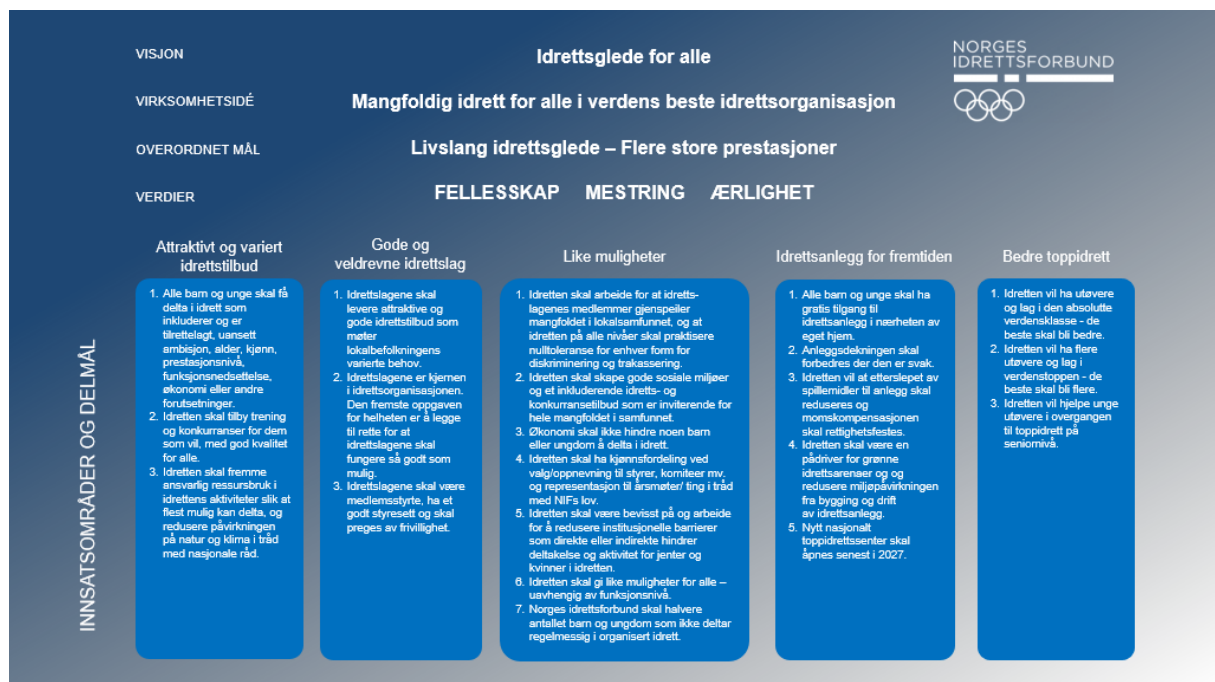
Bedre toppidrett handler om ambisjoner på høyeste prestasjonsnivå, kvalitet i det daglige treningsarbeidet, utvikling av prestasjonskulturer gjennom gode relasjoner i prestasjonsteamene og å være verdensledende på kompetanse. Det handler om å gi paraidrettens toppidrettsutøvere de samme muligheter til å trene og konkurrere, med samme målstyring, forventninger og krav. Det handler også om å styrke rammebetingelser og forutsetninger for organisasjon og enkeltutøvere til å kunne levere prestasjoner i verdensklasse med samme forutsetninger, uavhengig av idrettens markedsverdi.

Mål:

1. Idretten vil ha utøvere og lag i den absolutte verdensklasse - de beste skal bli bedre.
2. Idretten vil ha flere utøvere og lag i verdenstoppen - de beste skal bli flere.
3. Idretten vil hjelpe unge utøvere i overgangen til toppidrett på seniornivå.

Strategiske grep:

- Særforbund og NIF skal utøve og videreutvikle verdibasert prestasjonskultur som gir prestasjoner i verdensklasse.
- Styrke særforbundenes toppidrettsarbeid gjennom landslagsmodellen.
- Styrke Olympiatoppen som møteplass og kompetansesenter for norsk toppidrett.
- Norsk toppidrett skal være ledende på kunnskapsutvikling og bruk av teknologi.
- Toppidretten skal ha bedre økonomiske rammevilkår for utøvere, trenere og ledere
- Det skal skapes et større mangfold i norsk toppidrett og det skal jobbes målrettet for å styrke kvinnes medaljemuligheter internasjonalt.
- Gode treningskulturer skal utvikles flere steder for unge ambisiøse utøvere, og utviklingstrapper skal være førende for innholdet i trenings- og konkurransearbeidet.
- Gjennom å tilrettelegge for kombinasjonene toppidrett, utdanning og yrkeskarriere skal idretten bidra til å utvikle hele mennesket.
- Olympiatoppen og alle særforbund skal ha en tydelig beskrivelse av paraidretten i sportslige planer og strategier. Relevant kompetanse om paraidrett skal være tilgjengelig på tvers av særidrettene.

Premisser og forutsetninger

Nåsituasjonsbeskrivelsen som ligger ved denne planen, er grunnlaget *Idretten vil!* bygges på. Beskrivelsen er helt nødvendig som bakgrunn og for forståelse for de valg som er foretatt i langtidsplanen.

Nedenfor er det i tillegg sammenfattet noen utgangspunkt for idrettsorganisasjonen i dag – rammer og rammevilkår, noen premisser for kjernevirksomheten og noe om innsatsområder som ligger til grunn for det daglige arbeidet i hele idrettsorganisasjonen.

Idrett og samfunn

Selv om idrettens mål først og fremst er å skape livslang idrettsglede og store prestasjoner gjennom organisasjonen, er det ikke mulig å se på idrettens tilbud isolert fra samfunnets utvikling og behov. Idrett spiller en stor rolle i mange menneskers liv, og idrettslagene er gjennom sin frivillige virksomhet en viktig og nødvendig del av gode lokalsamfunn med gode fellesskap og oppvekstvilkår. Nasjonalt bidrar idretten til tilhørighet, stolthet og fellesskap. Konsekvensene av idrett gir folkehelse, inkludering, gode fellesskap med engasjerte voksne som bryr seg, demokratitrening og mye annet. Alt dette skapes gjennom idrettens ordinære virksomhet, selve kjernevirksomheten.

Rammevilkår er forutsetninger som må være på plass, for at idrettslagene og resten av organisasjonen skal kunne fungere best mulig. Det viktigste rammevilkåret som må finnes, er idrettens egen frivillighet, men også annen økonomi og et sted å være aktiv i form av idrettsanlegg er helt nødvendig.

I tillegg til rammevilkårene er det noen premisser som setter rammene både rundt innholdet i den daglige idrettsaktiviteten og rundt innholdet i *Idretten vil!* En slik premiss er at bærekraft påvirker hele idrettens innhold, en annen er idrettens påvirkning på helse og særlig folkehelse, en tredje er konsekvensene av samfunnsutviklingen i form av økende sosial ulikhet og kostnadene ved idrettsdeltakelse. Og ikke minst er det viktig at idrett utføres og leveres på alle nivå med kvalitet, med kunnskap og kompetanse som forutsetninger.

Rammevilkår for en solid og moderne idrettsbevegelse:

Frivillighet:

Norsk idrett slik vi kjenner den – fra idrettslagenes drift til gjennomføringen av de største internasjonale arrangementer – er utenkelig uten frivillighetens kraft og bidrag. Frivillighet er et enormt samfunnsgode og selve grunnmuren i den norske idrettsbevegelsen – en forutsetning for å skape idrettsglede for alle. Derfor er det et gjennomgående hensyn for Norges idrettsforbund å understøtte frivillighet og legge til rette for frivillig virksomhet både i klubb og i alle andre organisasjonsledd.

Frivilligheten er i endring. Nye generasjoner har naturligvis andre muligheter, behov og hensyn å ta enn generasjonene før. Digitalisering forenkler oppgaver som tidligere var tidkrevende og manuelle, samtidig er samfunnet mer mangfoldig og delt, og det stilles andre krav til kompetanse. Idretten vil møte de fremtidige mulighetene og utfordringene fremoverlent og nytenkende, slik at idretten forblir en attraktiv frivillig arena å engasjere seg i for et bredt mangfold i befolkningen og forblir den kraften i samfunnet vi ønsker å være.

Økonomi:

Økonomi er viktig, både for å styrke idrettstilbudet, og for å legge til rette for mer frivillighet. Frivilligheten i idretten skaper mye av sin egen økonomi, men samtidig vil vi jobbe for stabile og forutsigbare økonomiske forutsetninger og rammer både fra offentlige, private, ideelle, og kommersielle kilder. Ved å synliggjøre verdien av aktiviteten vi skaper, ivareta rollen som premissleverandør for et bærekraftig samfunn og stadig fornye oss, vil vi være en relevant samarbeidspartner.

Idrettens andel av overskuddet fra Norsk Tipping er hele idrettens viktigste økonomiske kilde fra nasjonalt hold. Derfor er det viktig fortsatt å understøtte den norske pengespillmodellen, samtidig som vi må søke å styrke den statlige finansieringen av idrett utover spillemidlene.

Kommunene er idrettens viktigste samarbeidspartner for å realisere idrettsanlegg, for å forenkle den økonomiske hverdagen til idrettslagene og for å sikre enkeltmedlemmers økonomiske muligheter for idrettsdeltakelse. Et arbeid med og overfor fylkeskommunene og kommunene gjennom idrettskretser og idrettsråd, har derfor høy prioritet.

Partnerskap og kommersielt samarbeid med næringslivet, stat og fylkeskommuner, og finansiering fra stiftelser og andre givere er også viktige finansieringskilder for idretten. Organisasjonsleddene har eget arbeid og ansvar for å sikre økonomiske samarbeidsavtaler og inntektsstrømmer på vegne av egen organisasjon.

Anlegg:

Anlegg er det rammevilkåret idrettslagene trekker frem som viktigst for sin drift. Mange idrettslag rapporterer om ventelister for idrettsdeltakelse, noe som forsterker søkelyset på å bygge flere anlegg og å sikre tilgjengeligheten til dem.

Derfor er anlegg et eget innsatsområde i Idretten vil! Deler av satsingen på anlegg handler om mer penger til å styrke anleggsbyggingen, en økonomi som først og fremst er bestemt gjennom kommunene og de økonomiske rammevilkårene som gis til idrettslag som selv bygger sine egne anlegg.

Premisser for kjernevirksomhet og planlegging fremover:

Bærekraft – en ramme for alt:

Idretten er en viktig bidragsyter for et bærekraftig samfunn. Idrett engasjerer milliarder av mennesker over hele verden, og er Norges største frivillige bevegelse. Norges idrettsforbund har et spesielt ansvar og store muligheter til å bidra til en utvikling som både er sosial, økonomisk og miljømessig bærekraftig. Med 1,9 millioner medlemskap, 9 454 idrettslag, 56 000 idrettsanlegg, utallige arrangement, treninger og aktiviteter har idretten stor påvirkningskraft i samfunnet.

Vi skaper bærekraft først og fremst gjennom vår kjernevirksomhet. Ved å være bevisst ringvirkningene av den og hvordan vi forsterker de positive effektene av idretten, samtidig som vi adresserer og reduserer vår negative innvirkning på mennesker og miljø, tar idretten en sentral posisjon som bærekraftaktør. Vi skal skape idrettsglede for alle – også for kommende generasjoner.

Helse

Idrettsforbundet kan og vil skape fysisk aktive samfunn. Gjennom sitt idrettstilbud hver dag sørger norsk idrett for økt fysisk aktivitet i befolkningen. Fysisk aktivitet er en del av selve definisjonen av idrett. Økende fysisk inaktivitet er en av nåtidens største folkehelseutfordringer. Konsekvensene av idrett er derfor bedre folkehelse. Å stimulere til livslang idrettsglede, sunn idrett og trygge fellesskap for store deler av befolkningen, er å bidra til uvurderlig fysisk og psykisk helse, trivsel og folkehelse. Idretten vil også i kraft av sin størrelse og posisjon i samfunnet jobbe aktivt for økt fysisk aktivitet også på andre områder utenom idrettslagenes kjernevirksomhet. Det kan være å fortsette å legge til rette for egenorganisert idrett, sikre arealer til fysisk aktivitet, verne om allemannsretten, og å fremme idrett og fysisk aktivitet i skolen.

Samtidig skaper idrettslagene gode og inkluderende fellesskap som virker mot utenforskap og eksklusjon. Dette er et viktig bidrag til god psykisk helse.

I hele idrettsbevegelsen, fra barneidrett til toppidrett, er god helse en forutsetning for livskvalitet og prestasjon. Idrettens rekkevidde ut mot store deler av befolkningen gjør at kompetansen om mat, ernæring, trening og fysisk aktivitet når store deler av befolkningen.

For hele idretten og spesielt for toppidrettsprestasjonene skal hensynet til helse gå foran hensynet til prestasjon.

Et samfunn med økt ulikhet:

Økt ulikhet og økende kostnadsnivå i samfunnet utgjør en utfordring for å skape idrettsglede for alle. Mange barn og unge vokser opp i dag i familier med dårlig økonomi og har ikke samme muligheter til å betale inngangsbilletten i idretten. Idretten må selv ta ansvar for kritisk å se på alle kostnadsdrivere som finnes, og må sammen med myndighetene sørge for at ingen blir utelukket fra idrettsdeltakelse av økonomiske grunner.

Idretten skal være en kraft som motvirker negative tendenser, og idrettsarenaen skal være et sted hvor alle kan møte med samme forutsetninger. Hele idrettsbevegelsen og spesielt særiddrettene, får støtte til drift. Nettopp fordi idretten kan møte alle med ulike forutsetninger likeverdig og på samme måte, er det ekstra viktig å ha et inkluderende og variert idrettstilbud for alle. Idrettsglede for alle må innbefatte alle.

Kunnskap, kompetanse og kvalitet:

På alle nivå i idretten vil våre valg for fremtiden basere seg på kunnskap og på kvalitet. Aldri før har norsk idrett hatt så mye innsikt og data som vi kan analysere og anvende både direkte og i samspill med forskning. Og aldri før har vi kunnet drive så effektiv formidling på digitale plattformer som nå. Det gir flere muligheter.

En barne- og ungdomsidrett med kvalitet er basert på kunnskap og kompetanse hos idrettslag og trenere. En god toppidrett er bygget på forskning og beste praksis, og læring og kunnskapsoverføring på tvers av utøvere og idretter. Å drive organisasjonsutvikling og å engasjere morgendagens frivillige krever innsikt og kunnskap om endringer og trender i kulturen. Prioritering og utbygging av idrettsanlegg kan funderes i fakta om aktivitetsmønstre og hvor behovet er størst.

For å lykkes i fremtiden må vi gjøre faglig funderte valg både for innholdet i idrett, for tilretteleggingen gjennom organisasjonen og for anleggene. Vi må gi gode råd for idrettslag og idrettsutøvere fundert på kunnskap og kompetanse.